הערל פרק שמיני יבמות

והכתיב בכל קדש לא תגע לרבות את התרומה. מע"ג דבטת מגע תרומה ניגמו הא לא תגע בתכילה אירי כדאמר בסמוך דלא תגע אזהרה לאוכל ומיתה דלמה לי קרא הא אזהרה דתרומה נפקא לן מאיש איש מזרע אהרן ומיהו מלינו למימר דאיצטריך למכתב נמי גבי יולדת משום דהותרה מכלל דכתמר בסמוך בכל קשה דהך דרשא לא אתיא לא כרים לקיש ולא כרבי יוחנן דבפרק כל הפסולין (זבחים לג: ופס) דרים ר"ל לא תגע אזהרה לטמא שאכל את הקדש ומדאפקיי בלשון נגיעה מפיק אזהרה לנוגע בקדש ומרבויא דבכל אזהרה לאוכל לפני זריקה ולאזהרה לאוכל תרומה לא מוקי לה כלל אלא מפיק לה מאיש איש ור' יוחנן מוקי לא תגע אזהרה לנוגע בתרומה אבל לאוכל לא מוקי ומיהו ר"ל אפריס דהכא דמוקי לה אזהרה לאוכל תרומה היינו למאן דמוקי קרא דאיש איש מזרע אהרן בזב בעל שבע ראיות ועד אשר יטהר עד דמייתי כפרה ולקדש כדאמר בסמוך וא"כ אזהרה לאוכל תרומה לא נפקא אלא מהכא ואע"ג דהכא פריך למאן דמוקי הכא קרא בזב בעל שבע ראיות מ"מ פריך שפיר דהא איכא מאן דמוקי לה בתרומה אע"ג דגיורת ושפחה לאו בנות מיכל תרומה ניגמו ואע"ג דבקדשים מצרך תרי קראי חד בזב וחד ביולדת גבי תרומה לא צרך כיון דבכבר מזיגן דבאכילת קדש זב ויולדת שוין ועוי"ל דתרומה דלא תליא בכפרה לא בעי תרי קראי לזב ויולדת אלא דוקא לקדש צריך להמתין אכפרה: **דאי מעד אשר יטהר לא ידענא במאי.** אי יטהר בטבילה לחודה אי בהערב שמש כתב רחמנא ובא השמש ויטהר כתר כי אם רחץ בשרו במים לאוריי דעד אשר יטהר דלעיל בטבילה והערב שמש קאמר ואי כתב רחמנא עד מלאת דהיינו נמי הערב שמש ה"א דבלא טבילה קאמר דבכולה פרשתא לא כתיב התם טבילה כתב רחמנא עד אשר יטהר דמשמע טבילה כדמפרש קראי בתריה ואי כתב רחמנא ובא השמש ולא כתב עד מלאת הוה אמינא ה"מ דלאו בר כפרה וליכא למימר נמי דלכתוב ובא השמש ועד מלאת דעד אשר יטהר איצטריך לאזהרה לטבול יום דלאו בר כפרה ואי כתב רחמנא עד אשר יטהר ועד מלאת ולא כתב ובא השמש הוה אמינא דעד אשר יטהר בטבילה לחודה נמידי דלאו בר כפרה והערב שמש נמידי דבר כפרה כתב רחמנא ובא השמש ל"ג ובא השמש וטהר איצטריך לטהר יומא כדאיתא ברים ברכות (דף ג.): **נגיעה** דתרומה **מהכא נפקא.** מימה לר"י כיון דמהכא נפקא אם כן תקשה לן כדמעיקרא בגיס יוכא וטמא עד הערב ויטהר כמה לי ועוד דבפ' אלו הן הלוקין (מכות דף יד:) משמע דהך בריתא דמוקמינן הכא לנגיעת תרומה דבקודש מיירי דמייתי מינה סייעתא לרים לקיש דמוקי הא קרא דבכל קדש לא תגע לאכילה דקדש ונגיעה דקדש ונראה לר"י דה"ג בקדשים מיתוקמא ואתא לשנויי דלא נימא **ברות שפכה** בכל שנברת הגיר. מימה לר"י דמשום דגיר ע"ל ידי כריתה שופך דבלא כריתה מקלת נקט כרות שפכה גדיר: **ניקבו.** וה"ה אפילו אחת מהן:

שאין לו אלא ביצה אחת אינו אלא כברים חמה ובשר. מימה דהא אמר מר כל שנפצעו ביציו ואפילו אחת מהן וליכא למימר דהכא בידי שמים דאם כן אפילו שניהן נמי כדאמרינן בסמוך גבי פצוע דכשר בידי שמים ומסתמא הוא הדין כרות ועוד דבידי אדם נמי הא חזינן כמה בני אדם שכורתין מהן ביצה אחת ומולידין ולא מסתבר לומר לא אחזר על בניהם מאין הם ואמר

לא אם ליה שנאמר משום שכבר אכלה כמו לרבי יוחנן דרבי יוחנן אי' ליה דבכבר אכלה מהני דכיון שאכלה ביהיבר קידש שנפצע אוכלת לאחר שנפצע ואע"ג דנשאת כבר ואפילו לר"מ אכלה ור' אלעזר שכר דלבנין (אכילה) סלי הלי לא אמרינן שיושיל שכבר אכלה אבל ס"ל שפיר שיושיל לשוויה כמו לו להאכיל במקום אחר והשתא ניחא דקאמר לעיל שאני התם שכבר אכלה ויהי כמו יש להאכיל במקום אחר [1].

[1] לפי המבואר שם בפוסקים נראה דס"ל כאן כתוס' אבל ס"ל שפיר דלא הגיע יש לו להאכיל במקום אחר כיון דאיני מאכיל ע"י מעשה של עכשיו אלא ע"י שכבר אכלה וכ"ה בתוס' לעיל (דף ק"ז) ד"ה אמר.

מסורת הש"ס

א) מכות יד: שבועות ז., ב) כדפי"י ה"ת, ג) מכות יד. ומכות לב:, ד) [לעיל מ:], ה) [לעיל מ.], ו) [גי"ש], ז) [מוספתא ס"ו], ח) [ויקרא כב], ט) [לעיל עד:], י) [לעיל כ:].

תורה אור השלם

1. ושלשים יום ושלשת ימים תשב בדמי טהרה בכל קדש לא תגע ואל המקדש לא תבא עד מלאת ימי טהרה:
ויקרא יב ד

2. וכל אשר יפל עליו מהם במותם יטמא מכל כלי עץ או בגד או עור או שק כל כלי אשר יעשה מלאכה בהם במים יובא וטמא עד הערב וטהר:
ויקרא יא לב

הגהות הב"ח

(א) גב' מהכא נפקא דתניא כגל קדש: (ב) רש"י ד"ה והכתיב וכו' טבילת יום ארוך לטומאת לידה הם"ל:

תוס' הר מקמאי

ת"ר איזהו פצוע דכא כל שנפצעו ביציים שלו ואפילו א' מהם ואפילו נמוקו ואפילו חסרו אר"י בנו של ר' יוחנן בן ברוקה שמעתי מפי חכמים בכרם ביבנה כל שאין לו אלא ביצה א' אינו אלא כפרים חמה וכשר והלכתא כר' ישמעאל והלכתא כת"ק דאמר אפילו אחת מהן דלא פליגי אהדדי כלל ואיתא להא [ואיתא להא] אם נפצע א' מהם פסול ואם נשלה א' מהם כשר מידי דהוי אכליות שאם נשלו הכליות כשרה ואם לקחה בטוליא א' טריפה:

מוסף רש"י

לרבות התרומה. שאסורה לטבול יום, כגון יולדת בימי טוהר שלה שהיא טבולת יום תרוך, שאין לה הערב שמש עד מלאת ימיה שמביאה לסחר כפרתה (שבועות ז:) שמטבולה לסוף ימי טומאתה עד מלאת ימי טהרה שלה טבול יום תרוך היא, שהרי אינה ראויה לבוא כפרה עד יום שמונים ואחד, אלמא לא הוי הערב שמש דילה עד שקיעת החמה דשמונים (פסחים יד:).

עין משפט נר מצוה

סג א מיי' פ"ה מהל' טומאת מוכה ומושב הלכה ד:
סד ב ג מיי' פ"י מהלכות אבות הטומאה הלכ' ח והלכה ג:
סה ד מיי' פט"ו מהל' איסורי ביאה הל' ז סמג לאוין קי טוש"ע אה"ע סימן ה סעיף ז:

תוספות ישנים

והא כתיב בכל קדש לא תגע לרבות תרומה אלא אם כן תרומה. וע"כ ל"ל דבתכילה מיירי מדפריך תלמודא הכא מיירי דלא בגגיעה לא היה פריך תלמודא מיירי שהרי ביותר ושפחה אין קפידא בגגיעתם אלא דלא סבר רבה דבתכילה מיירי. וגם נגיעה מפיק תלמודא לקמן מהכא מדלפקיה בלשון נגיעה ובקה דפ"ר לא סבר רבה לא כר' יוחנן ולא כרים לקיש דדבי יוחנן מוקי לאלו קרא לנגיעת תרומה ולתכילת קדש וברים לקיש אלטריך קרא לאוכל בשר קדש ולנגיעתו ולאומר ר"ר לפרים דסבר שפיר כרים לקיש דמוקים קרא לאוכל בשר קדש ומבכל מפיק לאוכל בתרומה ולא לר' יוחנן שכל דאמר כן דזיחוק. ועוד תיכף דהא משמע התם דמפקינן אכילה בתרומה מבקדשים לא יאכל עד שיטהר וא"כ ר"ל דסיגיא דהתם הוא כמ"ד בזב בעל שבע ראיות הכתוב מדבר וכ"ל עד שיטהר עד שיעריב שמש. ומיירי בתרומה ובכל קדש לא תגע לאכילת קדשים אבל סיגיא דהכא אתיא כמ"ד בזב בעל שבע ראיות הכתוב מדבר ומתי עד אשר יטהר עד אשר יביא כפרתו. וא"כ מיירי בקדש (דבקדשים לא יאכל) בקדשים אבל לא בתרומה ובכל קדש לא תגע לרבות את התרומה ואע"ג דהכא אלטריך לגנגע בזב בעל שבע ראיות הכתוב מדבר. מ"מ מוכח תלמודא דמיגע למימר מילי מילי קמני אי' מילי קמני [דבקדשים לא יאכל] בקדשים אבל לא בתרומה ובכל קדש לא תגע לרבות את התרומה ואע"ג דהכא אלטריך לגנגע בזב בעל שבע ראיות נמי ל"ל כן דבקשי לגדיה הא כתיב בכל קדש וכי יצרך לו לחבר מילי מילי קתני וה"ג מתא מילי מילי קתני: **ואיפוך** אנא ומ"ת ומאי פ"ד הלא אפיקנא לעיל דתרומה חמורה מקדש מחפ"ז ונראה לרבינו מנחאל דדוקא גבי אכילה יש לנו לומר תרומה חמורה מקדש דבתרומה איכא מיעה בחולה בטומאת הגוף ומתעבר ליכא אבל גבי נגיעה שמטמא גוף המתעבר חמיר טפי מעבר מבריאה שהאוכל מעבר בטומאת עצמו לוקה ואיכא מיעה ואכולה תרומה בטומאת עצמה ליכא אלא עשה ומ"ל כיון דנגיעה הכא תקורה בתעבר כיכי מלינו למימר שתהא אכילה מיוחדת ר"ל כגון שתהא לו מנירו בכית הבליעה: ורבי אלעזר שכבר אכלה לא אמרי. וא"ת היכי קאמר רבא לעיל בפרק הבא [על יבמתו] שאני התם שכבר אכלה הלא הכא קאמר דרבי אלעזר סבר שכבר אכלה לא אמרינן ולעיל קאי ארבי אלעזר שאמר אלטר פלוס דהא כהן שקדש כי' נאנו לתחלונות ר"ש כן אלעזר ורבנן ור"ל דאיתא ר' אלעזר

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com